

MUZEJSKI DOKUMENTACIONI CENTAR

Muzej Like u Gospiću otvoren je 1958. godine u zgradici Okružnog suda. Od 1965. nalazi se u spomeničkoj zgradi koja datira iz 1790. godine. Ima zbirku narodne revolucije i arheološku i stalnu izložbu umjetničkih radova ličkih i drugih slikara. Ista po broju eksponata predstavlja početni fundus buduće Ličke galerije. Od 1964. godine pod upravom ovoga muzeja je Memorijalni muzej Nikole Tesle u Smiljanu.

Zadaci su ovoga muzeja, kao ustanove u oblasti kulture, da sistematski sakuplja, čuva, proučava, sređuje, publicire i izlaže muzejsku gradju iz oblasti povijesti, arheologije, etnologije, zoologije i umjetnosti sa područja Like i na taj način vrši odgojno - obrazovnu ulogu u općem, kulturnom i idejnom uzdizanju omladine i odraslih upoznавајућih kulturnom i revolucionarnom baštinom ličke regije.

U cilju izvršenja svojih zadataka muzej surađuje sa drugim muzejima, školačama, prosvjetnim i naučnim radnicima, stručnim učruženjima, kulturnim ustanovama, privrednim, društveno političkim i drugim organizacijama.

Na nevedenim zadacima i ciljevima naš muzej intezivno radi, o čemu govore i ovi neki podaci:

1. Otkupom ili poklonima obogaćeni su muzejski fondovi sa predmetima /iz perioda redničkog pokreta i NOB, arheološki, etnografski, povjesni, umjetnički i drugi/, koji će se koristiti za proširenje postojećih i otvaranje novih muzejskih zbirkki.

2. Svake godine se organizira ili priredi do, pet pokretnih tematskih izložbe. Osim u mjestima općine

Gospic, neke se postavljaju u Otočcu i još nekim mjestima u Lici.

3. Izložba "Lički likovni anala" /ove godine šesta po redu/ izašla je iz dvira Like, jer se održava u Rijeci i Bihaću. Otvaranjem Analе u mjestima van Like, naš muzej se ne samo još više afirmirao, već je proveo i organiziranu suradnju među drugim muzejima.

4. U našoj organizaciji otvorena je školska mujejska zbirka u Osnovnoj školi "Franjo Duić - Puiz" u Klancu. U planu je da se školske mujejske zbirke otvore u Ličkom Osiku, Metku, Karlobagu, Kosinju i tri na području općine Otočac.

5. Izvršene su pripreme za izdavanje edicije "Kronologija ratnih dogadjaja u Lici 1941-1945". Radi se i na obradi gradje za publikaciju "Spomen-obilježja NOB u Lici" i "Kronologije značajnih dogadjaja u Lici od IX do XX vijeka".

6. Formiran je Odbor za uređenje M.M.N.Tesle u Smiljanu. Izmedju ostalog, u programu rada Odabora je da se u toku ove godine izvrši parcijalna izmjena postava u muzeju.

Sredstva su osigurali Fond za kulturu općine Gospic i Republički fond za unapredjivanje kulturnih djelatnosti.

7. Radi se na sakupljanju memorijalni gradje od učesnika NOR.

8. Sa određenim zadacima Muzej Like je angažiran u Odboru za uređenje "Spomen-parka" Kamensko i Bijeli Potoci, u Akcionom odboru za proslavu 30-godišnjice ustanka naroda Hrvatske, koja će se održati u Srbu, i u Odboru za organiziranje naučnog skupa "Like u NOB i socijalističkoj izgradnji".

9. Vrši obradu i registriranje pokretnih i nepokretnih spomenika kulture, itd.

Osim Muzeja Like na području Like postoji i djelujući muzeji i mujejske zbirke: M.M.N.Tesla, Školska mujejska zbirka u Klancu, Zavičajni muzej u Otočcu, Memorijalni muzej

NOB u Vodoteču, M.M.Kade Končar, u Končarevom kraju, a vrše se i pripreme za otvaranje muzeja u Srbu.

Budući je u planu da Muzej Like udje u mrežu punktnih regionalnih muzeja u SRH, to bi zadatak ovoga muzeja bio da navedenim muzejima i muzejskim zbirkama pruža odgovarajuće stručne usluge i proširi svoju muzejsku i programsku djelatnost na područja i općine u kojima se nalaze muzeji.

Da bi, u skladu sa muzejskim zadacima, mogao vršiti funkciju regionalnog muzeja, obavezno je učiniti slijedeće:

1. Rješiti problem muzejskog prostora jer postojeća spomenička zgrada, u kojoj se nalaze i Sabirni centar za Liku Historijskog arhiva Karlovac i Šumarija, ne zadovoljava i u sadašnjim uslovima rada. Zbog toga bi trebalo, ako se u Gospicu izgradi novi hotel, zgradu hotela "Like" dati na korištenje Muzeju Like i Arhivu.

2. Muzej kompletirati sa zbirkama. Postojeća (arheološku i zbirku narodne revolucije) postavno proširiti i otvoriti nove zbirke: etnografsku, prirodoslovnu kulturno-povijesnu, lapidarij i Galeriju slika.

3. U cilju efikasnije djelatnosti muzeja, rješiti i kadrovski problem. Treba otvoriti radno mjesto za arheologa, etnologa, još jednog historičara, muzejskog pedagoga i tehničko osoblje. Naime, broj zaposlenih sada u muzeju ne može realizirati programirane akcije koje stoje pred ovom muzejskom ustanovom.

4. Uz navedeno, nabaviti odgovarajuću opremu: magnetofon, kinoprojektor za 16 mm film, terenska kola i funkcionalnije urediti muzejski fotolabaratorij.

Posebni je problem financiranja ovoga muzeja. Iako je po svom službenom nazivu regionalnog značaja, njegov program rada financira samo Fond za unapredjivanje kulturnih djelatnosti općine Gospic u iznosu koji ne može garantirati proširenje djelatnosti u skladu sa perspektivnim planom razvoja ustanove. Zato će, ako se dogovorimo, a morali bi, već od 1972.god. Fondovi za unapredjivanje kulturnih djelatnosti ličkih općina trebat da se angažiraju u sufinanciranju Muzeja Like i to na osnovi programa rada i akcija koje će se vršiti na njihovom području. Ili u protivnom, može se očekivati stagnacija rada muzeja.

Iako se naša ustanova bavi isključivo kulturnom djelu tnošću i od iste ne ostvaruju prihode, osim nešto od ulaznica i prodaje razglednica, napominjemo da svake godine imamo problema kod dodjeljivanja sredstva muzeju od Fonda za unapredivanje kulturnih djelatnosti općine Gospić. To je donekle i opravdano, jer su sredstva Fonda mala, a korisnika mnogo. Vrijeme je da se već jednom rješi i odredi mjesto i uloga Muzeja Like u našem društву i što on znači za ličku regiju. Zatim, kod raspodjele sredstava u Fondu: kato i koliko financirati programe rada ustanova koje ostvaruju izvjesna sredstva iz svoje djelatnosti. Odnosno, koje se ustanove iz oblasti kulture isključivo bave kulturnom djelatnošću i u kojem opsegu. Sigurno je da su Muzej Like i Arhiv institucije od posebnog društvenog interesa i kao takve treba ih i tretirati u raspodjeli sredstava.

Skupljajući spomenički vrijedan inventar, Muzej i Arhiv su čuvari značnog dijela nacionalnog i regionalnog spomeničkog Fonda čija je vrijednost velika. Društveni značaj muzejske djelatnosti svrstava muzej u red onih institucija koje su neophodne našoj društvenoj zajednici. Prema tome, obveza je općine Gospić i drugih ličkih općina da odgovarajućim mjerama stvore potencijalne uslove za sistematsko provodjenje muzejske djelatnosti. Pokretni spomenici koji se nalaze u muzeju su jedni pisani ili nepisani dokumenti o postojanju, razvoju i stvaralaštvu u ovom kraju. Na tome se i zasniva posebna društvena misija muzeja.

Nadalje, mislimo da nije potrebno naglašavati i uvjeravati koliki je značaj i uloga muzeja u turističkoj privredi na našoj općini i uopće ličkoj regiji. Bez kulturnih i povijesnih spomenika, bez propagiranja prirodnih ljepota, ugostiteljskih objekata i drugih pratećih djelatnosti ne mogu se задržati turisti na našem području. Zato bi se ugostiteljska i trgovачka poduzeća, turistička društva i druge radne organizacije morali više zainteresirati za rad i razvoj muzeja i uopće kulturnih ustanova, jer će od toga i sami imati materijalnu korist.

O problemima i perspektivnom planu razvoja Muzeja Like raspravljalo je Savjet muzeja na nekoliko svojih sjedница i donio zaključak da se o stanju, problemima i perspektivnom planu, samo značajnijih akcija upoznaju društveno političke organizacije

u ličkim komunama, poslanici i zastupnici i drugi zainteresirani faktori. To činimo ovim pismom sa uvjerenjem da će se naša problematika raspraviti na određenim općinskim i medjuopćinskim društveno-političkim formumima.

O prijedlozima i planovima da se ovaj muzej integrira sa drugim ustanovama u oblasti kulture na našoj općini u novu ustanovu "Centar za kulturu i informacije" ne želimo govoriti, iako se o navedenom raspravljalo na sjednicama Savjeta muzeja i zauzeti su odredjeni stavovi. Stručno mišljenje o tome dao je Muzejski dokumentacioni centar u Zagrebu, kojega dopis u prijepisu prilažemo ovom pismu.

Ivan Jurčić
/Ivan Jurčić, direktor/

P. Duić
/prof. Pero Duić, predsjednik
Savjeta muzeja/

Željko Centner
/Željko Centner, predsjednik
Radne zajednice/

PRILOG: Prijepis dopisa MDC
Zagreb.-